

TALASEMİ (AKDENİZ ANEMİSİ)

Dr. Şükrü YENİCE

İç Hastalıkları Uzmanı ve Hematoloji Uzmanı

Tel: 0 256 312 94 19, 0 505 218 60 57, Faks: 0256 012 74 84

E-posta: syenice@superonline.com

Talasemi öğrenilmesi, öğrenilirse önlenmesi mümkün olan bir hastalıktır. Talasemi halk arasında “Akdeniz Anemisi” adı ile bilinen bir kalıtsal kan hastalığıdır.

Taşıyıcılar normal her insan gibi hayatını sürdürür ne var ki hastalar ve aileleri için hayat zordur.

Hastalık solukluk, iştahsızlık, zayıflama gibi belirtiler ile kendini erken çocukluk döneminde gösterir. Dalak büyüktür. Buna bağlı olarak karın ağrısı ve dalağın komşu organlara yaptığı basının belirtileri olur. Karaciğer büyümesi, safra kesesi taşları, sarılık, karında şişlik olabilir. Kemik iliğinde üretilen kanın etkisiz olması ve devamlı kan yapımı-yıkımı yüzünden kemik iliği genişler, kemik iliği genişledikçe yüz kemiklerinde deformasyon ve görünüm bozukluğu, uzun kemiklerde incelmeye-kemik ağrıları olur. Büyüme geri kalır. Hormonal salgı yetersizliğinden ergenlikte gecikme söz konusu olabilir. Hasta olan hemoglobin yüzünden kan yapımı yetersiz ve etkisiz hale gelir, kan hücrelerinin ömrü kısalmaya öyle ki ortalama ömrü 120 gün olan alyuvarlar ancak üç hafta kadar yaşayabilirler. Oksijen alyuvarların içindeki hemoglobin ile taşındığından alyuvarların ömrü kısaldıkça hasta oksijensiz kalır. Oksijen yetersizliği erken yorulma, halsizlik, solunum sıkıntısına yol açar. Bu durumda hastanın hayatını sürdürebilmesi için ömür boyu ortalama 3-4 hafta ara ile kan nakline gereksinim ortaya çıkar. Müzmin kansızlık sonucu barsaktan artan demir emilimi, devamlı parçalanan kan hücrelerinden açığa çıkan demir ile yapılan kan nakilleri neticesinde organlarda demir birikimi olur. Bunun sonucunda da çeşitli organlar görev yapamaz hale gelir Örneğin karaciğer yetmezliği yüzünden siroz, pankreas yetmezliği yüzünden şeker hastalığı bunların dışında kalp yetmezliği, salgı bezlerinde yetmezlik yüzünden de hormon bozuklukları ortaya çıkabilir.

Tedavinin esasını sürekli 3 hafta ara ile kan nakli yapmak, organlarda demirin birikip hasarı yapmasını ve organın işleyişini bozmasını önlemek için demiri vücuttan attıran ilaçların kullanılması teşkil eder. Kesin çözüm ise kemik iliği naklidir ne var ki bu yöntem de her zaman istenen sonucu vermeyebiliyor. En güzel tedavi hasta olmamak olduğuna göre çocukların talasemili doğmaması için evlenmeden önce talasemi testini yaptırmak gerekiyor. Bu testin sonucuna göre talasemili hasta doğumları önlenir.